

Latviešu tauta var ticēt, ka vadonis taisnīgi izšķirs tās likteni

Pēc angļu barbariskā uzbrukuma Lībekai š. g. aprīlī, kas bija apzinīgi vērsti tieši pret pilsētas dzīvokļu kvartāliem un kultūrvēsturiskiem pieminekļiem, iznīcinot vēsturiskās celtnes un simtiem cilvēku dzīvības, uz Lībeku izbrauca Latvijas ģenerālapgabala ģenerālkomisārs un Lībekas oberbirģermeisters Dr. Drechsler's un SS un policijas augstākais vadītājs Latvijā SS brigādes vadītājs un policijas ģenerālmajors Schröder's, lai iepazītos ar gaisa uzbrukuma laikā tur nodarītiem postījumiem. Drīzi pēc tam ģenerālmajoram Schröder'am uzticēja valsts aizsardzības komisāra vietnieka pienākumus Lībekas apgabalā. Toreiz „Lübecker Zeitung“ rakstīja: „Mūsu Hanzas pilsētas vēstures grūtākā un izšķirīgajā brīdī atbildīgā gādība par Lībekas vajadzībām un uzbūves problēmām nodota tam vīram, kas jau vairākus gadus bauda iedzīvotāju sevišķu uzticību. Kopš nacionālsociālistu kustības cīņu laika senātors Schröder's kā kreisleiters un untergauleiters atradās vadošā vietā un jau toreiz cīnā pret sistēmas laika nejēdzībām bija draugs un palīgs tiem, kam palīdzība bija vajadzīga. Pēc Adolf'a Hitler'a nākšanas pie varas viņš kā bijušais senātors ņēma dzīvu dalību iekšējā pārvaldē un uzbūves jautājumos, un sevišķi aktīvi iestājies par Lībekas vecpilsētas izbūvi. Pēc tam viņš bijis policijas prezidents, līdz viņam pagājušā gadā SS reichsfirers Himmler's uzticēja SS un policijas priekšnieka pienākumus Latvijā. Tagad atkal grūtā stundā viņš uzņēmies savas vecās dzimtenes pilsētas likteņu sargāšanu. Palīdzība un personīgais darba prieks, kādu jau gadiem viņš parādījis Lībekas iedzīvotājiem, atkal tiek veltīta mūsu pilsētai.“ Šos atzinīgos vārdus, — un tie nav tikai vārdi. — veltīja toreiz

tās pilsētas laikraksts, kuru bija piemēklējušas kara šausmas. Un ja šodien atkal pilsēta ceļas no drupām pretim jaunai dzīvei, tad tur lieli nopelni ir ģenerālim Schröder'am.

Šodien šis vīrs, kuŗa ģenerālmajora formas tērpu grezno nacionālsociālistu partijas zelta goda nozīme un sarkanbaltmelnā nopelnu krusta ordeņa lenta, kārto arī mūsu dzīves likteņus. Un gluži kā toreiz par viņu rakstīja Lībekas laikraksts, veltījot atzinīgus vārdus viņa darba priekam, atsaucībai, taisnīgumam, jā, arī šodien ģenerālmajora Schröder'a vārdam latviešu tautā vislabākā skaņa.

Šodien, 4. augustā, palet gadā, kopš ģenerālmajors Schröder's izpilda SS un policijas priekšnieka pienākumus Latvijā. Sarunā ar „Tēvijas“ līdzstrādnieku viņš pieskārās vairākiem jautājumiem un raksturoja darbību un pānākumus viena gada laikā.

Runājot par saviem novērojumiem vācu un latviešu tautu sadarbībā līdz šim un izredzēm nākotnē, ģenerālmajors Schröder's saka: „Kādā savā runā es esmu teicis: Jūs mīļiet savu dzimteni tāpat kā mēs savu vācu dzimteni. — Latvieši, ceļaties un esiet vīri un izpildiet savu pienākumu pret Eiropu.“ — Tas ir noticis. Uz šīs savstarpējās cīnības un latviešu tautas izšķiršanās cīņā par jaunu dzīvi pamatiem gada laikā ir izveidojusies patiesa un dziļa draudzība. No latviešu puses ir tikusi apliecināta mīlestība, darba prieks un vēlreiz uzticība. Nav jāsaizmirst, ka mēs dzīvojam kara apstākļos un ka daudz kas varētu būt citādi. Es vēlreiz varu teikt, ka mēs esam nākuši šeit kā draugi un padomdevēji. To gandrīz visa latviešu tauta ir arī sapratusi, izņemot to nīcīgo grupu, kas vēl vienmēr skatās uz Angliju un Ameriku. Ar tiem man liekas, ne tikai latviešu tau-

tai, bet arī mums nav nekā kopēja. Kā jau es teicu, šī grupa ir nīcīga un tā nevar runāt latviešu tautas vārdā. Tur ir vēl cilvēki, kas nav izpratuši jauno laiku, stāv malā un nepiedalās ražīgā darbā, bet atrod laiku neauglīgās un nepareizās pārrunās un iztirzājumos. Viņu vidū, diemžēl, ir arī daļa jauniešu, kas vēl nav atradusi savu īsto dzīves uzdevumu. Tiem es varētu ieteikt tikai darbā, istā darbā mācīties pazīt dzīvi, iekams tie runā par politiku un pa kaktiem uzstāda politiskas prasības. Šis laiks nav piemērots politisko prasību uzstādīšanai un vismazāk tiesību uz to ir šiem kaktu politiķiem. Mēs nezinām, kāda izskatīsies jaunā Eiropa. Bet vienu es varu teikt, — latviešu tauta var ticēt, ka vadonis taisnīgi izšķirs tās likteni. Visi, kas cīnījušies kopā ar vadoni visgrūtākajās dienās, zina viņa taisnīgumu, labvēlību patiesai un taisnai lietai un uzticībai. Mēs, vecie nacionālsociālisti, ticējam vadoņim arī visgrūtākās stundās un neesam pievilušies. Arī latviešu tautai jātic vadoņim un es ticu un zinu, ka tā nepievilsies.“

Ģenerālmajors Schröder's pazīst latviešu brīvprātīgo bataljonu drošsirdību un cīņas garu, kas to apliecinājuši frontē attiecīgajos novados vai arī aizmugurē savu pienākumu pildot. „Es vēlētos, lai tas varonīgais un tēvzemes mīlestības gara, kas valda starp latviešu brīvprātīgajiem frontē, valdītu arī viņu dzimtenē — Latvijā visās iedzīvotāju aprindās. Tad daudzas grūtības būtu vieglāk panesamas. Tie asins un dzīvības upuri, kuŗus nes latviešu labākie dēli frontē, nav un nebūs velti. Tas ir pozitīvs spēks, kas smagi svērsies par labu Latvijas nākotnes likteņiem.“

Sevišķi atzinīgus vārdus ģenerālmajors

Jors Schröder's veltīja latviešu policijai. Viņam neskaitāmas reizes bijusi izdevība pārliecināties par šo vīru drošsirdību un pienākumu apziņu. „Un sevišķi mana pateicība pienākas tiem policijas darbiniekiem, kas savu darbu ar vislielāko uzupurēšanos pilda reizēm ļoti grūtos apstākļos. To es gribu teikt par Latgali. Gada laikā vācu un latviešu policijas darbībā nav bijis neviena starpgadījuma vai pārpratuma un vienmēr to starpā valdījis draudzības gars. Latviešu policijas darbinieku darbs nav viegls, jo sevišķi kara laikā ar visām tā grūtībām. Šie vīri saprot to un stingri stāv savās vietās.“

Uz brīdi lielajā ģenerālmajora Schröder'a vienkārši un lietišķi iekārtotā darba kabinetā, kuŗu grezno Lielvācijas vadoņa portrets, iestājas klusums. Ģenerālmajors raugās pa logu un liekas, ka viņš vēlreiz atceras aizvadīto cīņas un darba laiku, pirms viņš nācis kārtot mūsu zemē latviešu tautas dzīves jautājumus. Vecs partijas cīnītājs, Lielvācijas vadoņa uzticīgs līdzgaitnieks, ar bagātīgu pieredzi ārzemēs — tās ir iezīmīgākās dotības ģenerālmajora Schröder'a personībā, kuŗas pašāzīlīdzībā un draudzībā viņš veltī latviešu tautai.

„Ir patiesi laimīgs uzdevums, kas man šeit jāveic. Šī zeme un šie cilvēki ir vērti un cienīgi, lai veltītu viņiem visu uzmanību un par tiem cīnītos. Es ticu latviešu tautas laimīgai nākotnei.“ saka atvadoties ģenerālmajors Schröder's un šie vārdi nav tikai pieklājības forma vai tukša skaņa vien. Latviešu tauta nākusi pie šīs atziņas jau pagājušā gadā, un cer joprojām veltīt visus spēkus savas dzīves jaunuzbūves un latviešu likteņa izšķiršanai uzticībā Lielvācijas vadoņim Adolf'am Hitler'am.

I. V.